

## היסטוריה דתי

### לבתי ספר דתיים

### הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד. עליך לענות על שתי שאלות.  
(2x50) – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

שים לב: תלמיד **שאושר לו מבחן מותאם**, יענה על שאלה אחת מבין שלוש השאלות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.  
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

**בהצלחה!**

## השאלות

### העלייה הגדולה בשנות החמישים ותהליכי קליטת העולים בארץ-ישראל

ענה על שתיים מן השאלות 1–3 (לכל שאלה – 50 נקודות).

#### 1. "העלייה הגדולה" / אניטה שפירא

- א. אניטה שפירא כתבה במאמרה: "הכלל שהישראלים אוהבים את העלייה, אך לא את העולים, היה נכון במיוחד בתקופת העלייה ההמונית" (עמ' 213).  
 על פי המאמר, **הסבר שתי** סיבות להתנגדות של התושבים הוותיקים לקבל את העולים. בסס את תשובתך על **שתי** דוגמאות המחזקות את ה"כלל" ששפירא מציינת במאמרה. (25 נקודות)
- ב. על פי שפירא, **הסבר** מדוע אפשר לכנות את בתי הספר, הצבא והפוליטיקה סוכני חיברות.  
 על פי המאמר, **ציין** מי היה סוכן החיברות הטוב ביותר, **והסבר** מדוע הוא היה טוב יותר מן האחרים. (25 נקודות)

#### 2. "עולי אירופה ותודעת השואה" / חנה יבלונקה

- א. על פי המאמר של חנה יבלונקה, אפשר לחלק את העלייה של ניצולי השואה לארץ-ישראל לשלוש תקופות. **הצג שני** מאפיינים של העולים **בכל אחת** מן התקופות (סך הכול – שישה מאפיינים).  
 ביישוב היהודי היה חשש שהעולים מאירופה לא ישתלבו במאמץ המלחמתי ובאתגר ההתיישבות. **הסבר** מדוע למרות החשש הצליחו העולים להשתלב במאמץ המלחמתי.  
**הצג שתי** סיבות להצלחתם בתחום ההתיישבות. (25 נקודות)
- ב. **הצג שני** מאפיינים של תודעת השואה שהתגבשה בישראל בשנים 1951–1959.  
**הצג שלושה** מן החוקים שחוקקה מדינת ישראל בנוגע לשואה בשנים אלה.  
**הסבר** את המשמעות הלאומית של **אחד** מן החוקים שהצגת. (25 נקודות)

#### 3. "אימת הקרנבל – 'המרוקנים' והתמורה בבעיה העדתית בישראל הצעירה" / ירון צור

- א. על פי ירון צור, **הסבר שתיים** מן החרדות של התושבים הוותיקים מפני העולים מצפון אפריקה.  
 צור מתבסס במאמרו על סדרת הכתבות "חודש ימים הייתי עולה חדש" מאת אריה גלבלום.  
**הצג** את סדרת הכתבות.  
 על פי צור, **הסבר** כיצד חיזקה סדרה זו את **אחת** מן החרדות של התושבים הוותיקים שהסברת. (30 נקודות)
- ב. על פי צור, **הסבר** כיצד המתח בין התפיסה הלאומית ובין התפיסה הקולוניאלית בא לידי ביטוי ב**שתי** דוגמאות מסדרת הכתבות. (20 נקודות)

## בהצלחה!